

Bruxelles, 24. travnja 2026.
(OR. en)

8255/26

SPORT 19
TOUR 17
SUSTDEV 26
SAN 222
SOC 194
CLIMA 199
COMPET 435

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Nacrt zaključaka Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o sportskom turizmu kao čimbeniku koji doprinosi održivom razvoju – <i>odobrenje</i>

1. Radna skupina za sport razmotrila je nacrt zaključaka Vijeća o navedenom predmetu na nizu sastanaka. S priloženim tekstom slažu se sve delegacije.
2. Odbor stalnih predstavnika poziva se da potvrdi da postoji načelni dogovor o priloženom tekstu i podnese ga Vijeću za obrazovanje, mlade, kulturu i sport radi odobrenja na sastanku 12. svibnja 2026., a zatim i objave u *Službenom listu Europske unije*.

**Nacrt zaključaka
Vijeća i predstavnika vlada
država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća,
o sportskom turizmu kao čimbeniku koji doprinosi održivom razvoju**

VIJEĆE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA, KOJI SU SE SASTALI U OKVIRU VIJEĆA,

PODSJEĆAJUĆI NA:

1. članak 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), kojim se Europskoj uniji dodjeljuje nadležnost za poduzimanje djelovanja u području sporta kojima se podupiru, koordiniraju ili dopunjuju djelovanja država članica, članak 165. UFEU-a, u skladu s kojim Unija treba doprinositi promidžbi europskog sporta, vodeći pritom računa o specifičnoj prirodi sporta, njegovim strukturama koje se temelje na dobrovoljnim aktivnostima te njegovoj društvenoj i obrazovnoj funkciji, kao i članak 195. UFEU-a, kojim se predviđa da Unija dopunjuje djelovanje država članica u sektoru turizma, osobito promicanjem konkurentnosti poduzeća Unije u tom sektoru i poticanjem stvaranja okruženja koje pogoduje njihovu razvoju;
2. Plan rada Europske unije u području sporta za razdoblje 2024. – 2027.¹, u čijim se glavnim ciljevima utvrđuje strateški okvir za suradnju na razini Unije u području sporta, kako bi se putem međusektorske suradnje promicala svijest o sportskom turizmu koji može imati ključnu ulogu u održivom razvoju sektora i izgradnji njegove otpornosti;
3. politički kontekst naveden u Prilogu ovim zaključcima.

¹ SL C, C/2024/3527, 3.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3527/oj>.

NAGLAŠAVAJUĆI DA:

4. Za potrebe ovih zaključaka sportski turizam podrazumijeva turističke aktivnosti u okviru kojih je razlog za putovanje sudjelovanje u sportskoj ili tjelesnoj aktivnosti odnosno prisustvovanje sportskim događanjima, natjecanjima ili sportskim atrakcijama ili nazočnost na njima u ulozi gledatelja.
5. Sportski turizam spaja gospodarsku vitalnost turizma sa socijalnim, kulturnim i zdravstveno usmjerenim vrijednostima sporta i može poslužiti kao strateški instrument za održiv i dugoročan lokalni i regionalni razvoj. Uz odgovorno i razmjerno planiranje sportski turizam može doprinijeti teritorijalnoj koheziji, kvalitetnom zapošljavanju, zaštiti kulturne baštine i otpornosti odredišta te istodobno donijeti trajne gospodarske, socijalne i okolišne koristi za lokalne zajednice, među ostalim zahvaljujući sportskim događanjima koja mogu povećati sudjelovanje u sportu, ojačati identitet zajednice i povećati vidljivost regija domaćina.
6. U tom se kontekstu održivost smatra vodećim načelom kojim se jamči da se pri oblikovanju javnih politika i praksi te u okviru gospodarskih aktivnosti dugoročno vodi računa o okolišnim, socijalnim i gospodarskim aspektima.
7. Za održivi sportski turizam potrebne su aktivnosti kompatibilne sa zaštitom okoliša i klimatskim ciljevima, a pritom bi se trebala jamčiti dugoročna vrijednost za posjetitelje i lokalne zajednice. Aktivnosti sportskog turizma trebalo bi razvijati u skladu s ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda, uz istodobno osiguravanje ravnoteže između društvenih odgovornosti i odgovornosti za okoliš, kao i gospodarske održivosti.
8. Time što omogućuje prilike za sudjelovanje i razmjenu, sportski turizam može promicati temeljne vrijednosti Unije, ojačati socijalnu koheziju i poticati nediskriminaciju.

UVAŽAVAJUĆI SLJEDEĆE:

9. Sportski turizam može ojačati gospodarske ekosustave na lokalnoj i regionalnoj razini jer se njime podupire zapošljavanje, potiču poduzetništvo i ulaganja, ostvaruje gospodarska vrijednost zahvaljujući potrošnji posjetitelja i doprinosi produljenju turističke sezone aktivnostima povezanim sa sportom, pri čemu treba voditi računa o zaštiti okoliša, klimatskim ciljevima i raznolikosti sportskog turizma u različitim državama članicama.
10. Sportski turizam može dugoročno doprinijeti snažnijem brendiranju odredišta i povećanju njihove međunarodne vidljivosti, kao i pozicioniranju regija i zajednica s obzirom na aktivnosti i vrijednosti povezane sa sportom, pod uvjetom da se turističkim tokovima upravlja na održiv način i uz istodobno jačanje privlačnosti Europe kao odredišta sportskog turizma.
11. Aktivno sudjelovanje lokalnih zajednica i relevantnih dionika, među ostalim amaterskih sportskih organizacija i lokalnih sportskih klubova, u planiranju i provedbi inicijativa u području sportskog turizma, zajedno s održivo osmišljenom infrastrukturom, može doprinijeti maksimalnom povećanju pozitivnih učinaka, očuvanju lokalne kulture i baštine te jačanju odgovornosti, identiteta i otpornosti zajednice na lokalnoj razini.

NAGLAŠAVAJUĆI DA:

12. Ako je strateški planiran i razmjeran lokalnim kapacitetima, sportski turizam može biti alternativa određenim modelima masovnog turizma koji su povezani s neuravnoteženim turizmom i pritiscima na okoliš i društvo koji iz njega proizlaze. Sportski turizam može pomoći u uklanjanju teritorijalnih razlika diversifikacijom turističkih proizvoda, promicanjem manje poznatih odredišta i poticanjem odgovornijih i uravnoteženijih oblika turizma, među ostalim onih povezanih sa sportskim događanjima malih i srednjih razmjera koji dugoročno mogu poduprijeti privlačnost odredišta.

13. Ako se njima ne upravlja na odgovarajući način, neodržive prakse u području sportskog turizma mogu dovesti do pritisaka na okoliš i na taj način doprinijeti klimatskim promjenama i biti izložene učincima tih promjena. Istodobno, učincima klimatskih promjena mogu biti izložene čak i održive prakse u području sportskog turizma. Sportski turizam trebalo bi stoga i dalje razvijati vodeći računa o rizicima za okoliš i taj bi razvoj trebao biti u potpunosti usklađen s Unijinim ciljevima u području klimatske neutralnosti. Usto bi ga trebalo dodatno poduprijeti integriranim i razmjernim planiranjem usmjerenim na budućnost, uključujući, ako je moguće, sustavnu procjenu učinka i praćenje na temelju usporedivih i usklađenih pokazatelja kako bi se povećala otpornost odredišta sportskog turizma.
14. Znatan udio ekološkog otiska turizma otpada na emisije povezane s prometom. Razvoj održivog sportskog turizma iziskuje klimatski osviješteno planiranje mobilnosti, uključujući promicanje niskougljičnih i aktivnih vrsta prijevoza, kao i odgovarajuću infrastrukturu i poticaje za korištenje javnog prijevoza.
15. Pri razvoju sportskog turizma trebalo bi na primjeren način voditi računa o održivoj upotrebi prirodnih resursa i očuvanju kopnenog, obalnog i morskog okoliša, posebno kad je riječ o osjetljivim ekosustavima. Prema potrebi i u skladu s nacionalnim, regionalnim i lokalnim aranžmanima, prihodi ostvareni sportskim turizmom također mogu doprinijeti očuvanju okoliša, održivoj infrastrukturi i dugoročnom upravljanju odredištima.
16. Podizanje razine osviještenosti sportskih turista i lokalnih stanovnika, kao i organizatora i pružatelja usluga, putem inicijativa u području obrazovanja o okolišu i izgradnje kapaciteta može doprinijeti održivijim praksama u području sportskog turizma.

17. Suradnja među javnim tijelima, lokalnim poduzećima, sportskim organizacijama, organizacijama za zaštitu okoliša i drugim relevantnim dionicima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini može imati važnu ulogu u razvoju održivog sportskog turizma, među ostalim zahvaljujući boljoj koordinaciji te boljoj razmjeni znanja i primjera dobre prakse.
18. Poticanjem društvene interakcije i uključenosti, povjerenja, umrežavanja i dijaloga među sudionicima iz različitih sredina sportski turizam može unaprijediti promicanje uzajamnog razumijevanja, rodne ravnopravnosti, sudjelovanja osoba s invaliditetom, međukulturnog dijaloga i međuljudskih kontakata, među ostalim kao alat sportske diplomacije.
19. Sportski turizam, ako se razvija i realizira na održiv i uključiv način, može doprinijeti postizanju nekoliko ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, a osobito 1., 3., 5., 8., 10., 11., 12., 13., 15., 16. i 17. cilja.

POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE DA NA ODGOVARAJUĆOJ RAZINI:

20. razmotre primjenu strateškog i integriranog pristupa razvoju sportskog turizma putem usklađivanja politika u području sporta, turizma i održivosti, uzimajući pritom u obzir relevantne ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda do 2030.;
21. potiču europsku, međunarodnu i prekograničnu suradnju nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela putem postojećih programa Unije, regionalnih partnerstava, mreža i zajedničkih inicijativa i pritom osiguraju koordinirani i međusektorski pristup koji uključuje javno-privatna i dobrovoljna sektorska partnerstva za promicanje inovacija i dugoročne održivosti u razvoju sportskog turizma;

22. prema potrebi u okviru svojih nadležnosti i dostupnih financijskih okvira razmotre mogućnost dodjele odgovarajućih financijskih sredstava za potporu inicijativama u području održivog sportskog turizma, uključujući izgradnju kapaciteta, rješenja za mobilnost i razvoj infrastrukture, digitalne inovacije, istraživanja i projekte prekogranične suradnje, i istodobno zajamče usklađenost s prioritetima Unije i postojećim instrumentima financiranja;
23. razmisle o promicanju turističkih aktivnosti povezanih sa sportom, uključujući aktivnu mobilnost, kako bi se potaknulo sudjelovanje posjetitelja i lokalnih zajednica, među ostalim nedovoljno zastupljenih ili ranjivih skupina i osoba, u tjelesnim aktivnostima, ako je moguće u sinergiji s relevantnim inicijativama Unije, imajući u vidu da se najveće koristi za zdravlje postižu uključivanjem onih koji su najmanje tjelesno aktivni;
24. potiču raznolik sportski turizam kao alat za održivi razvoj odredišta i njihovo brendiranje, među ostalim u manje posjećenim i rubnim regijama, uz istodobno promicanje održivih prometnih rješenja, povezivosti i pristupačnosti te poticanje sinergije s drugim alternativnim i specifičnim oblicima turizma kako bi se smanjila sezonalnost, ublažili teritorijalni pritisci i pomoglo u sprečavanju uništavanja okoliša i izbjegavanju društvenih izazova;
25. promiču okolišno odgovorno postupanje u organizaciji i provedbi aktivnosti sportskog turizma, dajući pritom prednost angažmanu lokalnih zajednica i vodeći računa o otpornosti na klimatske promjene i dugoročnim učincima na okoliš, i potiču razvoj i održavanje održive infrastrukture i usluga, uz istodobno poštovanje okolišnog kapaciteta održivosti i upravljanje tokovima posjetitelja, posebno na velikim udaljenostima, kako bi se izbjegla prenapučenost odredišta;
26. potiču inicijative za podizanje razine osviještenosti posjetitelja i organizatora, kao i osposobljavanje o pitanjima zaštite okoliša za zaposlenike u sportskom turizmu;

27. razmotre poticanje istraživanja i razvoja znanja putem prikupljanja i razmjene podataka o pokazateljima okolišne, društvene i gospodarske održivosti za sportski turizam, među ostalim o tržišnim trendovima, u sklopu širih okvira za praćenje održivosti turizma, uz istodobnu primjenu postojećih usporedivih i usklađenih pokazatelja ako je moguće, kako bi se doprinijelo donošenju odluka utemeljenom na dokazima i poduprlo dugoročno praćenje javnih politika;
28. prema potrebi i u skladu s primjenjivim pravilima o zaštiti podataka i etičkim standardima, istraže primjenu digitalnih alata, uključujući aplikacije, platforme, virtualnu ili proširenu stvarnost i umjetnu inteligenciju, za potporu održivom upravljanju aktivnostima i odredištima sportskog turizma koje se temelji na podacima, među ostalim u svrhu praćenja tokova posjetitelja i procjene učinka, uzimajući pritom u obzir okolišne troškove povezane s takvim rješenjima, posebice kad je riječ o potrošnji energije i vode.

POZIVAJU EUROPSKU KOMISIJU DA U OKVIRU SVOJEG PODRUČJA NADLEŽNOSTI:

29. podupire razmjenu informacija, primjera dobre prakse i znanja među državama članicama i relevantnim dionicima kad je riječ o razvoju održivog sportskog turizma, među ostalim putem strukturiranih platformi i postojećih inicijativa, i promiče razumijevanje primjene pravila o državnim potporama;
30. pruža smjernice o relevantnim Unijanim programima financiranja, kao što je, među ostalim, Erasmus+, kako bi se poduprle održive, socijalno uključive i inovativne inicijative u području sportskog turizma, uključujući one kojima se promiče prekogranična suradnja;
31. potiče, prema potrebi, istraživanje i prikupljanje podataka u vezi sa sportskim turizmom, uključujući razvoj i upotrebu usklađenih metodologija i statistika, kao što su satelitski računi turizma, satelitski računi za sport, europski podatkovni prostor za turizam i EU-ov popis turističkih pokazatelja, a da pritom ne nastanu paralelni ili fragmentirani statistički sustavi;
32. istraži ulogu sportskog turizma u kontekstu Strategije EU-a za održivi turizam.

POZIVAJU SPORTSKI POKRET I DIONIKE U SPORTSKOM TURIZMU, UZIMAJUĆI U OBZIR NJIHOVE NADLEŽNOSTI I AUTONOMIJU SPORTA, DA:

33. razmotre mogućnost angažmana u dugoročnim i strukturiranim partnerstvima i suradnji, uključujući prekogranična i javno-privatna partnerstva, kako bi se razvile održive usluge i projekti u području sportskog turizma, i doprinose relevantnim inicijativama Unije kojima se promiču sudjelovanje, održivost i inovacije u sportu;
34. promiču volontiranje, angažman zajednice i socijalnu uključenost u aktivnostima i događanjima u području sportskog turizma, kao i putem takvih aktivnosti i događanja;
35. potiču okolišno odgovorno i socijalno uključivo postupanje u planiranju i organizaciji aktivnosti i događanja u području sportskog turizma, uključujući razvoj i provedbu plana održive mobilnosti koji obuhvaća vrste prijevoza;
36. održivost, uključujući održive mogućnosti prijevoza, pristupačnost i društvenu odgovornost integriraju u marketing sportskog turizma, među ostalim s pomoću digitalnih alata i promicanjem izvansezonskih i regionalnih događanja, kako bi se poduprli uravnotežen teritorijalni razvoj, kvalitetno zapošljavanje, zaštita kulturne baštine i dugoročna otpornost odredišta;
37. ako je primjereno, doprinose prikupljanju podataka, istraživanju i razmjeni znanja kako bi se poduprli oblikovanje politika utemeljeno na dokazima i stalno unaprjeđenje održivih praksi u području sportskog turizma;
38. potiču sportske organizacije da se pridruže Manifestu za zeleni sport u okviru inicijative SHARE 2.0 i surađuju u korist okolišno odgovornijeg i održivijeg sportskog turizma, među ostalim tako da intenzivnije šire primjere dobre prakse.

Zakonodavni okvir i okvir politika EU-a

- Zaključci Vijeća od 9. prosinca 2024. o očuvanju trajnog nasljeđa velikih sportskih događanja (SL C, C/2024/7401, 9.12.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/7401/oj>)
- Zaključci vijeća od 27. studenoga 2023. o daljnjim koracima za Program održivog razvoja do 2030. u svrhu ostvarenja ciljeva: ubrzavanje lokalizacije ciljeva održivog razvoja (15939/23)
- Zaključci Vijeća od 21. studenoga 2023. o socijalnoj, zelenoj i digitalnoj tranziciji (15732/23)
- Zaključci Vijeća od 1. prosinca 2022. o Europskom programu za turizam 2030. (15441/22)
- Zaključci Vijeća od 29. studenoga 2022. o održivoj i pristupačnoj sportskoj infrastrukturi (SL C 494, 28.12.2022., str. 1.)
- Zaključci Vijeća od 4. travnja 2022. o sportu i tjelesnoj aktivnosti, obećavajućim alatima za promjenu ponašanja radi održivog razvoja (SL C 170, 25.4.2022., str. 1.)
- Zaključci Vijeća od 3. ožujka 2022. o tematskom izvješću Europskog revizorskog suda br. 27/2021: „Potpora EU-a za turizam – Potreba za novim strateškim usmjerenjem i boljim pristupom financiranju” (6829/22)
- Rezolucija Vijeća od 30. studenoga 2021. o ključnim značajkama europskog modela sporta (SL C 501, 13.12.2021., str. 1.)
- Zaključci Vijeća od 30. studenoga 2021. o cjeloživotnoj tjelesnoj aktivnosti (SL C 501I, 13.12.2021., str. 1.)

- Zaključci Vijeća od 18. svibnja 2021. o inovacijama u sportu (SL C 212, 4.6.2021., str. 2.)
- Zaključci Vijeća od 27. svibnja 2021. o turizmu u Europi za predstojeće desetljeće: održiv, otporan, digitalan, globalan i socijalan (8881/21)
- Rezolucija Europskog parlamenta od 25. ožujka 2021. o uspostavi strategije EU-a za održivi turizam (SL C 494, 8.12.2021., str. 106.)
- Rezolucija Europskog parlamenta od 19. lipnja 2020. o prometu i turizmu od 2020. nadalje (SL C 362, 8.9.2021., str. 55.)
- Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, od 22. studenoga 2019. o kulturnoj dimenziji održivog razvoja (SL C 410, 6.12.2019., str. 1.)
- Zaključci Vijeća od 27. svibnja 2019. o konkurentnosti turističkog sektora kao pokretaču održivog razvoja, stvaranja radnih mjesta i socijalne kohezije u EU-u u sljedećem desetljeću (9707/19)
- Zaključci Vijeća od 9. travnja 2019. naslovljeni „Prema sve održivijoj Uniji do 2030.” (8286/19)
- Zaključci Vijeća od 20. lipnja 2017. naslovljeni „Održiva europska budućnost: odgovor EU-a na Program održivog razvoja do 2030.” (10370/17)
- Zaključci Vijeća od 1. lipnja 2016. o poboljšanju integriteta i transparentnosti velikih sportskih događanja i dobrog upravljanja njima (9644/16)

- Rezolucija Europskog parlamenta od 29. listopada 2015. o novim izazovima i konceptima za poticanje turizma u Europi (SL C 355, 20.10.2017., str. 71.)
 - Zaključci Vijeća od 4. prosinca 2014. o jačanju turizma pridavanjem veće važnosti europskoj kulturnoj, prirodnoj i pomorskoj baštini (16535/14)
 - Zaključci Vijeća od 13. listopada 2010. o Europi, svjetskom turističkom odredištu br. 1 – novi politički okvir za turizam u Europi (14944/10)
 - Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Europa, svjetsko turističko odredište br. 1 – novi politički okvir za turizam u Europi” (COM/2010/0352 final (30. lipnja 2010.))
-